

**ΚΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΛΟΓΙΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΩΝ**

**Τοπάλογλου Χαράλαμπος
Μέλος Ομίλου Σκραμπλ Θεσσαλονίκης**

Οκτώβριος 2021

Εισαγωγή

Οι λέξεις της νεοελληνικής γλώσσας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε 1) **λαϊκές**, 2) **ξενικής προέλευσης** και σε 3) **λόγιες**. Οι λόγιες λέξεις προέρχονται είτε από την αρχαία, είτε από τη βυζαντινή/εκκλησιαστική γλώσσα, είτε από την καθαρεύουσα. Συνήθως σώζονται σε εκφράσεις για να δώσουν έμφαση και προσδίδουν νόημα που απευθύνεται στη λογική του δέκτη. Οι περισσότερες εξ αυτών έχουν αλλάξει σήμερα σε λαϊκές όπως η λέξη μήτηρ σε μητέρα, παρ' όλα αυτά χρησιμοποιούνται παράλληλα, ενώ κάποιες άλλες δεν έχουν αντικατασταθεί, ούτε έχουν μεταπλαστεί, όπως ο εύελπιν, ο ρίψασπις, ο υπεζωκός κ.α.

Πλήθος τέτοιων λέξεων λημματογραφούνται στα μεγαλύτερα και έγκριτα λεξικά της Νεοελληνικής γλώσσας, το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής του ιδρύματος Τριανταφυλλίδη, το λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη και στο Χρηστικό Λεξικό της Ακαδημίας Αθηνών. Στα ουσιαστικά, συνήθως, λημματογραφείται μόνο η γενική πτώση ενικού (η δίαιτα, της δίαιτας και της διαίτης, ο κόπρωνας, του κόπρωνα και του κόπρωνος) ενώ όταν λημματογραφείται η ονομαστική συνήθως δίνεται και η γενική πτώση, ενώ σπανιότερα δίνεται η αιτιατική ενικού και ακόμη σπανιότερα ο πληθυντικός αριθμός, ενώ ποτέ δε δίδεται η κλητική πτώση αφού συνήθως οι λόγιες λέξεις και εκφράσεις χρησιμοποιούνται στο γραπτό λόγο. Τέλος, πολλές φορές δίνονται λεκτικοί τύποι οι οποίοι διαφέρουν από την κλίση της καθαρεύουσας και της αρχαίας (π.χ. ο ρους του ρου τον ρου, εν αντιθέσει με την καθαρεύουσα που είναι τον ρουν).

Όλη αυτή η ποικιλομορφία, οδήγησε, από τα πρώτα χρόνια του Ελληνικού Αγωνιστικού Σκραμπλ, τον Όμιλο Σκραμπλ Καστοριάς, να συντάξει όρους για την αποδοχή λέξεων δεχόμενοι ότι οι λόγιες λέξεις κλίνονται με βάση τη δημοτική όπου δεν υπάρχει επαρκής πληροφορία. Παρόλα, αυτά, μετά από πείρα ετών, και πολλών αγώνων και διοργανώσεων, εμφανίστηκε η ανάγκη της δημιουργίας κλιτικών παραδειγμάτων για τα εν λόγω ουσιαστικά για να υπάρχει μία σχετική ομοιομορφία και να αποτελέσει ένα επιπλέον βοήθημα τόσο για τους εφόρους όσο και για τους παίκτες, μιας και η κλίση των ουσιαστικών αυτών δεν παρουσιάζεται στις γραμματικές της νέας ελληνικής, ούτε στα κλιτικά παραδείγματα των λεξικών.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ήταν η καταγραφή όλων των λόγιων λημμάτων των επιθέτων και ουσιαστικών. Ακολούθησε η κλίση αυτών όπου υπήρχε η πληροφορία από το λήμμα, ενώ όπου δεν υπήρχε, δίνεται πάντα ο λόγιος τύπος της γενικής ενικού. Στην αιτιατική πληθυντικού δινόταν οι κλίσεις της δημοτικής και όχι τις αρχαίας ή της καθαρεύουσας (π.χ. ο ποιμήν, τους ποιμένες και όχι τας ποιμένας) ενώ η κλητική ενικού ή είναι ίδια με την ονομαστική (λέων και όχι λέον, γυνή και όχι γυναί) ή ίδια με την αιτιατική ενικού

η οποία συνήθως είναι ίδια με την κλητική της νέας (ο πατήρ, του πατέρα, (ω) πατέρα). Έπειτα, κατηγοριοποιήθηκαν τα εν λόγω ουσιαστικά ανάλογα με την κατάληξή τους. Πολλά από τα ουσιαστικά δεν μπόρεσαν κατηγοριοποιηθούν, είτε γιατί αποτελούν μοναδικές περιπτώσεις που βρίσκονται στα λεξικά, σε σχέση με άλλα που συναντώνται στην καθαρεύουσα και στα αρχαία (π.χ το οστούν), είτε γιατί αποτελούν από μόνα τους ανώμαλα ουσιαστικά (π.χ. αλς, γυνή, ναυς, κύων) κατά τις γραμματικές της αρχαίας (Οικονόμου, 1972) ή της καθαρεύουσας (Τζάρτζανος, 1930). Σημαντικά βοήθησαν για την κλίση των λόγιων λημμάτων, οι διαδικτυακές εφαρμογές λέξιγκραμ (www.lexigram.gr) όσο και το λεξισκόπιο της neurolingo. (<https://www.neurolingo.gr/>).

Το παρόν βοήθημα δημιουργήθηκε ως επί το πλείστον για την αποδοχή λεκτικών τύπων λόγιων λημμάτων για το ελληνικό αγωνιστικό σκραμπλ με βάση τους κανονισμούς αλλά και με βάση ενός ευρύτερου γλωσσικού αισθητηρίου για το ποιοι λεκτικοί τύποι είναι οι πλέον εύχρηστοι στη Νεοελληνική Γλώσσα. Δε δίνεται βαρύτητα στο πως δημιουργήθηκαν ή στον τονισμό των λέξεων ή στο γένος για την κατηγοριοποίησή τους αλλά, δίνεται βαρύτητα στην κατάληξή τους. Γι' αυτό, σε καμία περίπτωση το βοήθημα αυτό δεν υποκαθιστά τη σχολική γραμματική και τα εν λόγω παραδείγματα δεν αποτελούν κανόνες της Νεοελληνικής Γραμματικής. Η βελτίωση του βοηθήματος είναι φυσικά όχι μόνο αποδεκτή αλλά επιθυμητή από τον οποιονδήποτε λάτρη του παιχνιδιού ή/και της ελληνικής γλώσσας.

Μελέτη – Επιμέλεια – Σύνταξη

Μπάμπης Τοπάλογλου

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	1
Περιεχόμενα	3
1. Κλίση Ουσιαστικών	4
1.1. Ουσιαστικά με κατάληξη ξ	4
1.2. Ουσιαστικά με κατάληξη ψ	5
1.3. Ουσιαστικά με κατάληξη ρ	5
1.4. Ουσιαστικά με κατάληξη ν	7
1.5. Ουσιαστικά με κατάληξη σ	8
1.6. Ουσιαστικά με κατάληξη φωνήεν	11
1.7. Ανώμαλα Ουσιαστικά	11
2. Κλίση Επιθέτων	14
3. Σύνοψη - Παρατηρήσεις	16
4. Πηγές - Βιβλιογραφία	17

1. ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

01. Ουσιαστικά με κατάληξη -ξ

01α. Ουσιαστικά που τελειώνουν σε ξ και έχουν γενική σε -κος

Ενικός	Πληθυντικός
ο άβα-ξ	οι άβα-κες
του άβα-κος	των αβά-κων
τον άβα-κα	τους άβα-κες
(ώ) άβα-κα	(ώ) άβα-κες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο άβα-ξ άνθρα-ξ, αύλα-ξ, βάμβα-ξ,, βλα-ξ, βόρα-ξ, ιέρα-ξ, μύστα-ξ, μύα-ξ, οία-ξ, όμφα-ξ, ύρα-ξ, πανίβλα-ξ, πανύβλα-ξ, σκόλοπα-ξ, σκύλα-ξ, σμίλα-ξ, κύλι-ξ, φοίνι-ξ, ποντίφη-ξ (γενική εν. ποντίφ-ικος), σκώλη-ξ, λυγ-ξ, βόμβυ-ξ, και τα θηλυκά η γλαύ-ξ, η σαρ-ξ, και η προϊ-ξ

0.1β Ουσιαστικά με κατάληξη σε -γος

Ενικός	Πληθυντικός
η μήνιγ-ξ	οι μήνιγ-γες
της μήνιγ-γος	των μηνιγ-γων
την μήνιγ-γα	τις μηνιγ-γες
(ώ) μήνιγ-γα	(ώ) μηνιγ-γες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν και η αί-ξ, φλο-ξ, και τα αρσενικά ο τέττι-ξ, και ο οιοφλύ-ξ

01γ Ουσιαστικά με γενική σε -κτος

Ενικός	Πληθυντικός
ο άνα-ξ	οι άνα-κτες
του άνα-κτος	των ανά-κτων
τον άνα-κτα	τους άνα-κτες
(ώ) άνα κτα	(ώ) άνα-κτες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο χειρώνα-ξ και η νύ-ξ

01δ. Ουσιαστικά με γενική σε -χος

Ενικός	Πληθυντικός
ο βή-ξ	οι βή-χες
του βη-χός	των βη-χών
τον βή-χα	τους βή-χες
(ώ) βή-χα	(ώ) βή-χες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί και ο σαρδόνυ-ξ

02. Ουσιαστικά με κατάληξη ψ

02α. Ουσιαστικά με γενική σε -βος

Ενικός	Πληθυντικός
ο χάλυ-ψ	οι χάλυ -βες
του χάλυ-βος	των χάλυ -βων
τον χάλυ-βα	τους χάλυ -βες
(ώ) χάλυ-βα	(ώ) χάλυ -βες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο λι-ψ και η φλε-ψ

02β. Ουσιαστικά με γενική σε -πος

Ενικός	Πληθυντικός
ο κώνω-ψ	οι κώνω -πες
του κώνω -πος	των κώνω -πων
τον κώνω-πα	τους κώνω -πες
ω κώνω-πα	(ώ) κώνω -πες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο αμβλύω-ψ, ημεράλω-ψ, μύω-ψ, πρεσβύω-ψ σκω-ψ, ύδρω-ψ, έπο-ψ, σκόλο-ψ

03 ουσιαστικά με κατάληξη Ρ

03α Ουσιαστικά με διπλό θέμα που τελειώνουν σε ωρ και έχουν γενική σε -ορος

Ενικός	Πληθυντικός
ο πραίτ-ωρ	οι πραίτ-ορες
του πραίτ-ορος	των πραίτ-ορων
τον πραίτ-ορα	τους πραίτ-ορες
(ώ) πραίτ-ορα	(ώ) πραίτ-ορες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν, ο αλάστ-ωρ αλέκτ-ωρ δόκτ-ωρ, κοσμήτ-ωρ μαϊστ-ωρ, γεννήτ-ωρ, διδάκτ-ωρ, δικτάτ-ωρ, πράκτ-ωρ, πραιτ-ωρ, ηγήτ-ωρ, κόνδ-ωρ, κτήτ-ωρ, κήνσ-ωρ, λέκτ-ωρ και ο ιχ-ώρ (μόνο στον ενεστώτα)

03β Αρσενικά και θηλυκά ουσιαστικά με γενική σε -ος

Ενικός	Πληθυντικός
ο σωτήρ	οι σωτήρ-ες
του σωτήρ-ος	των σωτήρ-ων
τον σωτήρ-α	τους σωτήρ-ες
(ώ) σωτήρ-α	(ώ) σωτήρ-ες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί ο σημαντήρ, ο μυκτήρ, ο κάντορ, η χειρ, η φθειρ, ο μονόχειρ, ο αυτόχειρ και ο καΐσαρ

03γ Ουσιαστικά με ονομαστική σε -ηρ με γενική σε -ρός με συγκοπή του η.

Ενικός	Πληθυντικός
ο πατ-ήρ	οι πατ-έρες
του πατ-ρός	των πατ-έρων
τον πατ-έρα	τους πατ-έρες
(ώ) πατ-έρα	(ώ) πατ-έρες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί η μήτηρ. Ο ανήρ με γενική σε -δρος (του αν-δρός, τον άν-δρα...)

03δ Ουσιαστικά με ονομαστική σε -ηρ και γενική σε -έρος

Ενικός	Πληθυντικός
ο αστ-ήρ	οι αστ-έρες
του αστ-έρος	των αστ-έρων
τον αστ-έρα	τους αστ-έρες
(ώ) αστ-έρα	(ώ) αστ-έρες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί και ο αήρ μόνο στον ενικό.

03ε Ουδέτερα ουσιαστικά με γενική σε -ατος

Ενικός	Πληθυντικός
το φρέ-αρ	τα φρέ -ατα
του φρέ-ατος	των φρε-άτων
το φρέ-αρ	τα φρέ -ατα
(ώ) φρέ-αρ	(ώ) φρέ -ατα

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν το ήπ-αρ, στέ-αρ, δέλε-αρ και το ύδ-ωρ

03στ Ουδέτερα ουσιαστικά με γενική σε -ρος

Ενικός	Πληθυντικός
το έα-ρ	-
του έα-ρος	-
το έα-ρ	-
(ώ) έα-ρ	-

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί το νέκταρ και το πυρ. Το πυρ έχει και πληθυντικό (τα πυρά, των πυρών).

03ζ Ουδέτερα άκλιτα ουσιαστικά

Ενικός	Πληθυντικός
το όναρ	-
-	-
το όναρ	-
(ώ) όναρ	-

Επίσης άκλιτα ουσιαστικά είναι το ήμαρ και το πύαρ

04 Ουσιαστικά με κατάληξη N

04α Ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ήν και έχουν γενική σε -ένος

Ενικός	Πληθυντικός
ο ποιμ-ήν	οι ποιμ-ένες
του ποιμ-ένος	των ποιμ-ένων
τον ποιμ-ένα	τους ποιμ-ένες
(ω) ποιμ-ένα	(ω) ποιμ-ένες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο άρρ-ην, ο λιμ-ήν, η φρ-ην και ο σπλ-ην με γενική σε -ηνός (σπληνός)

04β Ουσιαστικά που τελειώνουν σε -iv και έχουν γενική σε -ινος

Ενικός	Πληθυντικός
το διγλώχ-iv	τα διγλώχ-ivα
του διγλώχ-ινος	των διγλωχ-ίνων
το διγλώχ-iv	τα διγλώχ-ivα
(ω) διγλώχ-iv	(ω) διγλώχ-ivα

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί το τριγλώχ-iv

04γ Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ων και γενική σε -οντος

Ενικός	Πληθυντικός
ο λέ-ων	οι λέ-οντες
του λέ-οντος	των λε-όντων
τον λέ-οντα	τους λέ-οντες
(ω) λέ-ων	(ω) λέ-οντες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί ο γέρ-ων. Επίσης τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί και ο οδ-ούς (του οδ-οντος κτλ)

04δ Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ων και γενική σε -ονος

Ενικός	Πληθυντικός
ο δαίμ-ων	οι δαίμ-ονες
του δαίμ-ονος	των δαίμ-ονων
τον δαίμ-ονα	τους δαίμ-ονες
(ω) δαίμ-ων	(ω) δαίμ-ονες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν η σηπεδ-ών, η χι-ών, η χθ-ών, αρτέμ-ων, η σινδ-ών, γείτ-ων

04ε Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ων και γενική σε -ωνος

Ενικός	Πληθυντικός
ο σάπ-ων	οι σάπ-ωνες
του σάπ-ωνος	των σάπ-ωνων
τον σάπ-ωνα	τους σάπ-ωνες
(ω) σάπ-ων	(ω) σάπ-ωνες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν αγ-ών, σιφ-ών, κλύδ-ων, αι-ών, μήκ-ων, κώδ-ων, πώγ-ων, ρώθ-ων, χιτ-ών, σκίρ-ων, καύσ-ων

05. Ουσιαστικά με κατάληξη Σ

05α. Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ως με γενική σε -ώτος

Ενικός	Πληθυντικός
ο γέλ-ως	οι γέλ-ωτες
του γέλ-ωτος	των γέλ-ωτων
τον γέλ-ωτα	τους γέλ-ωτες
(ω) γέλ-ωτα	(ώ) γέλ-ωτες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν, ο ενεστ-ώς, , ο έρ-ως, ο ίδρ-ως και ο χρ-ως (μόνο στον ενεστώτα). Ο χρ-ως έχει και δεύτερο τύπο γενικής και αιτιατικής ενεστώτα (του χρ-οος, τον χρ-ου). Ο υπεζωκ-ώς έχει γενική σε -ότος

05β. Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ως με γενική σε -ους

Ενικός	Πληθυντικός
Η αιδ-ώς	`-
της αιδ-ούς	-
την αιδ-ώ	-
(ω) αιδ-ώ	-

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθεί και η η-ώς

05γ. Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ως με γενική σε -ω

Ενικός	Πληθυντικός
ο τα-ώς	-
του τα-ώ	-
τον τα-ών	-
(ω) τα-ώς	-

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο ρινόκερ-ως, αιγόκερ-ως ο μονόκερ-ως και τα θηλυκά η άλ-ως (αιτιατική. την άλω) και η Απόκρεως (αιτιατική. την Απόκρε-ω) με κεφάλαιο.

05δ. Ουσιαστικά με κατάληξη σε -ης με γενική σε -ήτος

Ενικός	Πληθυντικός
ο πέν-ης	οι πέν-ητες
του πέν-ητος	των πέν-ητων
τον πέν-ητα	τους πέν-ητες
(ω) πέν-ης	(ώ) πέν-ητες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο κόμ-ης, τάπ-ης, σ-ης, πλάν-ης. Επίσης τα θηλυκά, αγιότ-ης, οσιότ-ης, κενότ-ης.

05ε. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-ους** με γενική σε **-οός**

Ενικός	Πληθυντικός
ο χ-ους	-
του χ-οός	-
τον χ-ουν	-
(ω) χ-ου	-

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο νους και ο χνους.

05στ. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-ους** με γενική σε **-ου**

Ενικός	Πληθυντικός
ο έκπλ-ους	οι έκπλ-οι
του έκπλ-ου	των έκπλ-ων
τον έκπλ-ουν	τους έκπλ-ους
(ω) έκπλ-ους	(ώ) έκπλ-οι

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο είσπλ-ους, περίπλ-ους, απόπλ-ους, ανάπλ-ους, κατάπλ-ους, διαπλ-ους, ευθύπλ-ους, παράπλ-ους, αναρρ-ους, καταρρ-ους και η πρόχ-ους

05ζ. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-ους** με γενική σε **-οός**

Ενικός	Πληθυντικός
ο π-ους	οι π-όδες
του π-οδός	των π-οδών
τον π-όδα	τους π-όδες
(ω) π-ους	(ώ) π-όδες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν, ο αιγόπ-ους, ραιβόπ-ούς, τρίπ-ους

05η. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-αίς** με γενική σε **-αιδός**

Ενικός	Πληθυντικός
ο π-αίς	οι π-αίδες
του π-αιδός	των π-αιδών
τον π-αίδα	τους π-αίδες
(ω) π-αίς	(ώ) π-αίδες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν, ο απ-αίς, αγιοπ-αίς, παλιμπ-αίς, κολλεγιοπ-αίς, ναυτοπ-αίς. Επίσης ομοίως κλίνεται η κλ-εις της κλ-ειδός

05η. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-ίς** με γενική σε **-ίδος** και αιτιατική σε **-ίδα**

Ενικός	Πληθυντικός
Η ίρ-ις	Οι ίρ-ιδες
της ίρ-ιδος	των ίρ-ιδων
την ίρ-ίδα	Τις ίρ-ιδες
ω ίρ-ίδα	(ω) ίρ-ιδες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν, άμπωτ-ις, δράστ-ις, δοτ-ις, ίβ-ις, ίκτ-ις, ευχέτ-ις, ράφ-ις, αραβ-ίς, βαλβ-ίς, πατρ-ίς, λάτρ-ις, σπυρ-ίς, αρθρίτ-ις, πολίτ-ις, κρήτ-ις, ηγέτ-ις, θιασώτ-ις, συνθέτ-ις, τρόπ-ις, σκώραμ-ις, νεαν-ίς, παννουχ-ίς, σύλ-φισ. δραπετ-ις, φιλοπότ-ις, φλεβίτ-ις, προστάτ-ις σκηνοθέτ-ις, υψιπέτ-ις, επιβάτ-ις ενορίτ-ις, ανθοπώλ-ις. Η γλαυκώπ-ις έχει και δευτερο τύπο στην αιτιατική ενικού γλαυκώπιν και στην κλητική ενικού γλαυκώπι. Η όρν-ις και η ινδορν-ις κλίνονται με γενική σε -θος (όρν-ιθος την όρν-ιθα...)

05θ. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-ίς** με γενική σε **-έως** και αιτιατική σε **-ίν**

Ενικός	Πληθυντικός
Η ύδραυλ-ις	Οι ύδραυλ -εις
της υδραύλ-εως	των υδραύλ -εων
την ύδραυλ-ιν	τις ύδραυλ -εις
(ω) ύδραυλ-ι	(ω) ύδραυλ -εις

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν η σάκχαρ-ις, σεμιδάλ-ις, πάρδαλ-ις νέμεσ-ις, κόν-ις μην-ις (μόνο στον ενικό), σπάν-ις (μόνο στον ενικό.) σύρτ-ις ύβρ-ις (και την ύβρη), ο πρύταν-ις, ο όφισ, ο μονόρχ-ις, ο κρυψορχ-ις, ο όρχις (τον όρχι και τον όρχη) και ο ανόρχ-ις (τον ανόρχ-ι) η κάνναβις (την κάνναβ-ι)

05ι. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-ίς** με γενική σε **-έως** και αιτιατική σε **-ή**

Ενικός	Πληθυντικός
η πόλ-ις	οι πόλ-εις
της πόλεως	των πόλ-εων
την πόλη	τις πόλ-εις
(ω) πόλη	(ω) πόλ-εις

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν η ζάχαρις, λήξ-ις, νεύσ-ις, δέησ-ις, γένεσ-ις, μύσ-ις, ξάνσ-ις

05ια. Ουσιαστικά με κατάληξη σε **-υς** με γενική σε **-έως**

Ενικός	Πληθυντικός
ο πρέσβ-υς	οι πρέσβ-εις
του πρέσβ-εως	των πρέσβ-εων
τον πρέσβ-υν	τους πρέσβ-εις
(ω) πρέσβ-υ	(ώ) πρέσβ-εις

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο πέλεκυς, ο δίβραχ-υς, ο τρίβραχ-υς, ο πήχυς (αιτιατική ενικού τον πήχυ)

05ιβ. Ουσιαστικά με κατάληξη σε -υς με γενική σε -ύος

Ενικός	Πληθυντικός
ο στάχ-υς	οι στάχ-υες
του στάχ-υος	των στάχ-υων
τον στάχ-υν	τους στάχ-υς
(ω) στάχ-υ	(ώ) στάχ-υες

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν ο μ-υς, ο ιχθ-ύς (αιτιατική ενικού τον ιχθύ) ο πληθ-ύς (μόνο στον ενικό) η οσφ-ύς, η δρ-υς, η φελλόδρ-υς, ο σ-υς, η πίτ-υς η σίκ-υς, η ιλ-ύς (μόνο στον ενικό), η ιγν-ύς (αιτιατική ενικού την ιγν-ύ) η κλιτ-ύς (αιτιατική ενικού την κλιτ-ύ), ο έγχελ-υς (ονομαστική πληθυντικού οι έγχελεις) και η αχλ-ύς (μόνο στον ενικό και αιτιατική ενικού την αχλ-ύ)

06. Ουσιαστικά με κατάληξη σε φωνήεν**06α. Προπαροξύτονα ουδέτερα σε -ι**

Ενικός	Πληθυντικός
το σέσελ - ι	Τα σεσέλ-εα
Του σεσέλ -εος	-
Τον σέσελ - ι	Τα σεσέλ-εα
(ώ) σέσελ - ι	(ώ) σεσέλ-εα

Τις ίδιες κλίσεις ακολουθούν το πέπερ-ι, το κιννάβαρ-ι, το άκαρ-ι (με γεν πληθ.) Το υδρομέλ-ι δεν έχει πληθυντικό και η γενική είναι του υδρομέλιτος

07. Ανώμαλα ουσιαστικά

Ενικός	Πληθυντικός
το ους	τα ώτα
του ώτος	των ώτων
το ους	τα ώτα
(ώ) ους	(ώ) ώτα

Ενικός	Πληθυντικός
ο, η αλς	-
του, της άλως	-
τον, την άλα	-
(ώ) αλς	-

Ο αλς η θάλασσα, η άλς το αλάτι

Ενικός	Πληθυντικός
η ρις	οι ρίνες
της ρινός	των ρινών
την ρίνα	τις ρίνες
(ω) ρις	(ω) ρίνες

Ενικός	Πληθυντικός
ο κύ-ων	οι κύ-νες
του κυ-νός	των κύ-νων
τον κύ-να	τους κύ-νας
(ω) κύ-ων	(ώ) κύ-νες

Ενικός	Πληθυντικός
ο ρους	-
του ρου	-
τον ρου	-
(ω) ρου	-

Ενικός	Πληθυντικός
το οστούν	τα οστά
του οστού	των οστέων
το οστούν	τα οστά
(ω) οστούν	(ω) οστά

Ενικός	Πληθυντικός
ο μάρτυς	οι μάρτυρες
του μάρτυρος	των μαρτύρων
τον μάρτυρα	τους μάρτυρες
(ω) μάρτυς	(ω) μάρτυρες

Ενικός	Πληθυντικός
ο θρος	οι θροι
του θρου	των θρων
τον θρο	τους θρους
(ω) θρε	(ω) θροι

Ενικός	Πληθυντικός
Ο πλους	οι πλόες
του πλου	των πλόων
τον πλου	τις πλόας
(ω) πλου	(ω) πλοες

Ενικός	Πληθυντικός
η γυνη,	οι γυναίκες
της γυναικός	των γυναικών
την γυναίκα	τις γυναίκες
(ω) γυνή	(ώ) γυναίκες

Ενικός	Πληθυντικός
ο θως,	οι θώες
του θωός	των θώων
τον θώα	τους θώες
(ω) θως	(ώ) θώες

Ενικός	Πληθυντικός
η ναυς,	οι νήες
της νεως	των νεων
την ναύν	τις ναυς
(ω) ναυ	(ώ) νήες

2. ΚΛΙΣΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΩΝ

01 Επίθετα σε -ις, -ις,-ι και γενική σε -ίδος

	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.
Ον.	εύελπ-ις	ευέλπ-ιδες	εύελπ-ις	ευέλπ-ιδες	ευέλπ-ι	ευέλπ-ιδα
Γεν.	ευέλπ-ιδος	ευέλπ-ιδων	ευέλπ-ιδος	ευέλπ-ιδων	ευέλπ-ιδος	ευέλπ-ιδων
Αιτ.	εύελπ -ιν	ευέλπ-ιδες	Ευέλπ-ιν	ευέλπ-ιδες	Ευέλπ-ι	ευέλπ-ιδα
Κλητ.	εύελπ -ι	ευέλπ-ιδες	Ευέλπ-ι	ευέλπ-ιδες	Ευέλπ-ι	ευέλπ-ιδα

Ομοίως κλίνονται, άναλκ-ις (χωρίς ουδέτερο), ρίψασπ-ις, φίλερ-ις, άπολ-ις, άφρον-τις, φέρελπ-ις, άπελπ-ις

02 Επίθετα σε -ις, -ις,-ι και γενική σε -ίτος

	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.
Ον.	εύχαρ-ις	ευχάρ-ιτες	εύχαρ-ις	ευχάρ-ιτες	εύχαρ-ι	ευχάρ -ιτα
Γεν.	ευχάρ-ιτος	ευχάρ-ιτων	ευχάρ-ιτος	ευχάρ-ιτων	ευχάρ-ιτος	ευχάρ-ιτων
Αιτ.	εύχαρ-ιν	ευχάρ-ιτες	εύχαρ-ιν	ευχάρ-ιτες	εύχαρ-ι	ευχάρ -ιτα
Κλητ.	εύχαρ-ι	ευχάρ-ιτες	εύχαρ-ι	ευχάρ-ιτες	εύχαρ-ι	ευχάρ -ιτα

Ομοίως κλίνεται, άχαρ-ις

03 Επίθετα σε -υς, -υς,-υ

	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.
Ον.	έπηλ-υς	επήλ -υδες	έπηλ-υς	επήλ -υδες	έπηλ-υ	επήλ -υδα
Γεν.	επήλ-υδος	επηλ -ύδων	επήλ-υδος	επηλ -ύδων	επήλ-υδος	επηλ -ύδων
Αιτ.	έπηλ-υν	επήλ -υδες	έπηλ-υν	επήλ -υδες	έπηλ-υ	επήλ -υδα
Κλητ.	έπηλ-υ	επήλ -υδες	έπηλ-υ	επήλ -υδες	έπηλ-υ	επήλ -υδα

Ομοίως κλίνεται, νήλ-υς

04 Επίθετα σε - εις, -εσσα,-εν

	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.
Ον.	πτερό-εις	πτερό-εντες	πτερό-εσσα	πτερό-εσσες	πτερό-εν	πτερό-εντα
Γεν.	πτερό-εντος	πτερο-έντων	πτερό-εσσας	πτερο-εσσών	πτερό-εντος	πτερο-έντων
Αιτ.	πτερό-εντα	πτερό-έντες	πτερό-εσσα	πτερό-εσσες	πτερό-εν	πτερό-εντα
Κλητ.	πτερό-εις	πτερό-έντες	πτερό-εσσα	πτερό-εσσες	πτερό-εν	πτερό-εντα

Ομοίως κλίνονται, αστερό-εις, χαρί-εις

05 Επίθετα σε -ούς, -ή,-ούν, ούς-ά-ούν

	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.
Ον.	χρυσ-ούς	χρυσ-οί	χρυσ-ή	χρυσ-ές	χρυσ-ούν	χρυσ-ά
Γεν.	χρυσ-ού	χρυσ-ών	χρυσ-ής	χρυσ-ών	χρυσ-ού	χρυσ-ών
Αιτ.	χρυσ-ούν	χρυσ-ούς	χρυσ-ή	χρυσ-ές	χρυσ-ούν	χρυσ-ά
Κλητ.	χρυσ-ούς	χρυσ-οί	χρυσ-ή	χρυσ-ές	χρυσ-ούν	χρυσ-ά

Ομοίως κλίνονται σιδερ-ους, σιδερ-ά, σιδερ-ούν

06 Μετοχές παρακειμένου σε -ώς, -υία,-ός

	Αρσενικό		Θηλυκό		Ουδέτερο	
	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.	Ενικός	Πληθυντ.
Ον.	σεσηπ-ώς	σεσηπ-ότες	σεσηπ-υία	σεσηπ-υίες	σεσηπ-ός	σεσηπ-ότα
Γεν.	σεσηπ-ότος	σεσηπ-ότων	σεσηπ-υίας	σεσηπ-υιών	σεσηπ-ότος	σεσηπ-ότων
Αιτ.	σεσηπ-ότα	σεσηπ-ότες	σεσηπ-υία	σεσηπ-υίες	σεσηπ-ός	σεσηπ-ότα
Κλητ.	σεσηπ-ώς	σεσηπ-ότες	σεσηπ-υία	σεσηπ-υίες	σεσηπ-ός	σεσηπ-ότα

Ομοίως κλίνεται κεχην-ώς, -υία, -ός

3. ΣΥΝΟΨΗ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στα προηγούμενα 2 κεφάλαια παρουσιάζονται τα κλιτικά παραδείγματα όλων των λόγιων επιθέτων και ουσιαστικών τα οποία βρίσκονται στα λεξικά αναφοράς (Τριανταφυλλίδη, Μπαμπινιώτη, Ακαδημία Αθηνών) Δίδεται έμφαση στα λήμματα τα οποία παράγουν λέξεις ως 8 γράμματα. Πολλές φορές οι λόγιες λέξεις κλίνονται εσφαλμένα στη δημοτική με αποτέλεσμα να καταγράφονται ως εσφαλμένες στα λεξικά και πιθανότατα στο μέλλον να αποτελούν και κλιτικά παραδείγματα της δημοτικής. Μερικές από αυτές τις εσφαλμένες γραφές καταγράφονται στο λεξικό της Ακαδημίας Αθηνών και αποτελούν, βάσει κανονισμών, αποδεκτές λέξεις στο σκραμπλ. Έτσι επιπλέον των κλιτικών παραδειγμάτων, που δίνονται, υπάρχουν και οι εσφαλμένες γραφές:

1. Ιχθύς, οι ιχθύες και εσφαλμένα **ιχθείς**
2. Γυνή της γυναικός και εσφαλμένα της **γυνής**
3. Γέλως και εσφαλμένα **γέλωτας**

Επίσης, πολλές αρχαίες αλλά και λόγιες λέξεις δίνονται σε φράσεις. Αυτές δεν παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο. Παρόλα αυτά επειδή παρουσιάστηκαν τα κλιτικά παραδείγματα κρίθηκε σκόπιμο να παρουσιαστούν οι φράσεις λόγιων λημμάτων που αναφέρθηκαν και αποτελούν επιπλέον κλιτικοί τύποι (συνήθως δοτική)

Εν **πλω** (δοτική ενικού του «πλούς»)

Νίπτω τα **χείρας** (αιτιατική πληθυντικού του «χείρ»)

Συν **γυναιξί** και τέκνοις (δοτική πληθυντικού του «γυνή»)

Μη δώτε τα άγια τοις **κυσί(ν)** (δοτική πληθυντικού του «κύων»)

Εν **χρω** κεκαρμένος (δοτική ενικού του «χρως»)

Τα του καίσαρος τω **καίσαρι** (δοτική ενικού του «καίσαρ»)

Εν μία **νυκτί** (δοτική ενικού του «νυξ»)

Σώτερ ανάπαυσον (κλητική ενικού του «σωτήρ»)

Σώας τα **φρένας** (αιτιατική πληθυντικού του «φρην»)

Πολλές λόγιες λέξεις σώζονται σε εκφράσεις (π.χ. «το κατά δύναμιν», «εν πτήσει» κ.α.). η δίνεται μόνο ο λόγιος τύπος της γενικής ενικού (Στο λήμμα θάλασσα, της θάλασσας και της θαλάσσης). Αυτές δεν κλίνονται στο παρόν βοήθημα και δεν παρουσιάζονται.

4. ΠΗΓΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Όροι αποδοχής λέξεων αγωνιστικού σκραμπλ 2006. Όμιλος Σκραμπλ Καστοριάς
- Οι λέξεις 2-8 γραμμάτων 6^η έκδοση 2021. Τζήμας Χρήστος, Παπαβλασίου Γιάννης, Τοπάλογλου Μπάμπης
- Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής 1998. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη
- Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας Ε έκδοση 2019. Μπαμπινιώτης Γεώργιος, Κέντρο λεξικολογίας
- Χρηστικό Λεξικό 2014. Ακαδημία Αθηνών
- Οι λέξεις 2 και 3 γραμμάτων της Νέας Ελληνικής 2006. Όμιλος Σκραμπλ Καστοριάς
- Γραμματική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (της απλής καθαρευούσης) 1930. Τζάρτζανος Αχιλλέας
- Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής 1972. Οικονόμου Μιχάλης
- www.lexigram.gr κλιτικό λεξικό νέας ελληνικής και κλιτικό λεξικό της αρχαίας ελληνικής
- http://www.neurolingo.gr/el/online_tools/lexiscope.htm Η εφαρμογή λεξισκόπιο της neurolingo.
- www.anagrammer.gr